

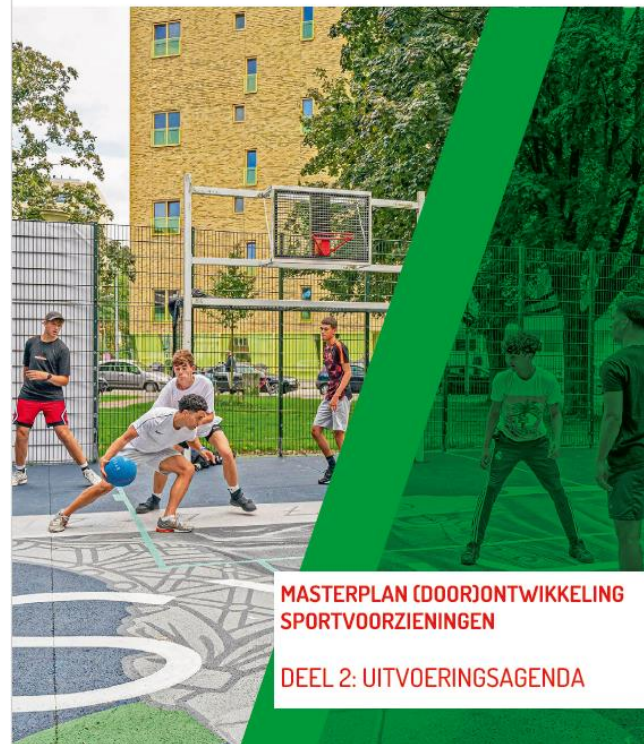

MASTERPLAN (DOOR)ONTWIKKELING SPORTVOORZIENINGEN 2037

DEEL 1: AMBITIEDOCUMENT

SPORT/50

Gemeente
Groningen

MASTERPLAN (DOOR)ONTWIKKELING SPORTVOORZIENINGEN

DEEL 2: UITVOERINGSAGENDA

SPORT/50

Gemeente
Groningen

Aanleiding

- De gemeente Groningen groeit en dat vraagt iets van de beschikbare capaciteit aan sport- en beweegvoorzieningen
- Behoeftte aan sport- en beweegvoorzieningen verandert
- Verouderd areaal (met name binnensport, voldoet niet altijd aan IABB)
- Verduurzamingsopgave richting 2050 (Routekaart – energiezuinig en energielabel A++)
- Toenemende druk op gebruik van openbare ruimte

Vraag: Hoe gaan we onze sportvoorzieningen (door)ontwikkelen zodat deze qua capaciteit en kwaliteit passend zijn bij de groei van de gemeente en de behoeften van de inwoners?

Masterplan Sportvoorzieningen (2037)

Hoofddoel:

Een duidelijke integrale visie op de (door)ontwikkeling van de capaciteit en de kwaliteit van onze sportvoorzieningen tezamen met een gedegen planmatige uitwerking van deze visie voor de periode t/m 2040.

Opgebouwd uit:

- Ambitiedocument (visie)
- Uitvoeringsagenda (planmatige uitwerking)

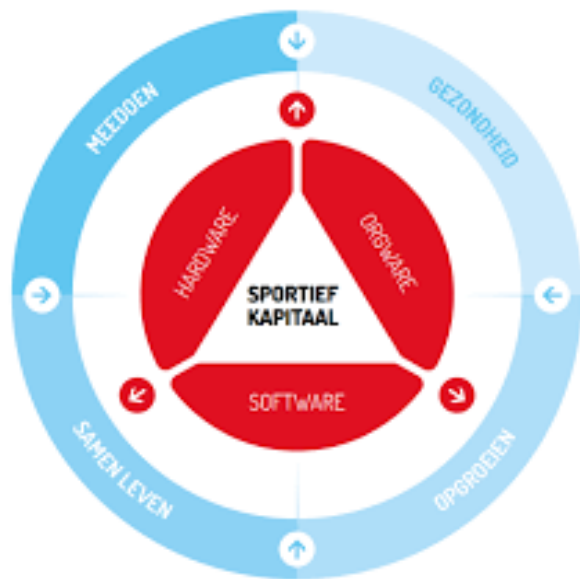
Capaciteitsonderzoek geeft richting aan invulling.

Dit gaan we doen

Uitbreiding	
2 nieuwe sportparken (De Eems, De Nieuwe Held)	1 Urban Sports Hub
1 sportpark uitbreiden (Engelbert)	4 pump tracks
7 extra sporthallen / -zalen	1 plaza skatevoorziening
1 extra sportzaal	+/- 50.000m ² beweegvoorzieningen in de openbare ruimte
1 of meerdere blaashallen	
Vervangen, verbeteren, verduurzamen	
8 sporthallen	17 buitensportgebouwen
1 sportzaal	Pumptrack, MTB Skillspark, Freerunning park
29 gymzalen	5 zwembaden (Blinkerd, Parrel, Helperzwembad, Papiermolen, Scharlakenhof)

Terug naar de basis: Sportief kapitaal

HARDWARE

- Sportaccommodaties
- Outdoor Fitness
- Speelplekken/-pleinen
- Groen
- Routes

SOFTWARE

- Activiteiten
- Begeleiding
- Interventies
- Communicatie

ORGWARE

- Sportclubs
- Professionals in de wijk
- Onderwijs
- Maatschappelijke partners
- Gemeente

Hoe sport Nederland?

Landelijk sport 59% van de mensen wekelijks.

- 72% van de jeugd (5-18) sport wekelijks
- 58% van de volwassenen (19-80) sport wekelijks

Na de stijging in 2022 (na corona) is de sportdeelname sindsdien gestabiliseerd en nog niet terug op het niveau van vóór corona, zowel bij jeugd als volwassenen.

11% van de bevolking sport niet, maar wil dit veranderen.

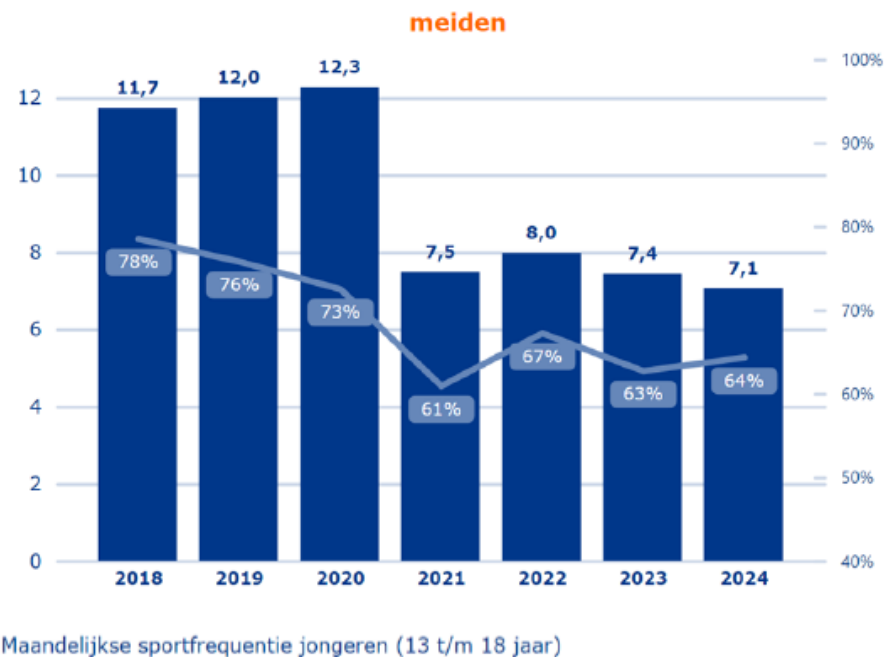
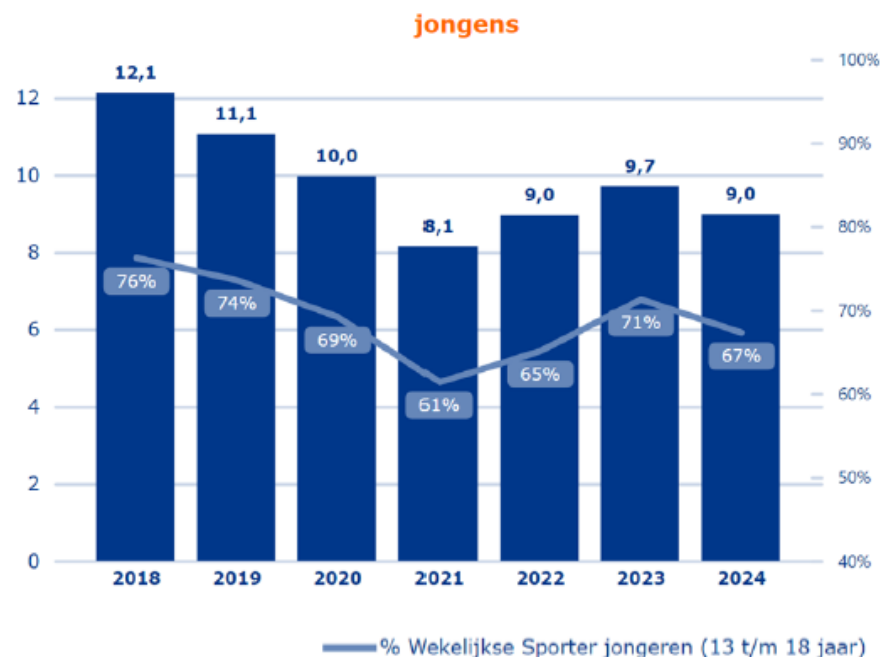
Voor corona sportte de jeugd beduidend vaker per maand. Dit is vooral zichtbaar bij jongeren van 13 t/m 18 jaar.

* de term sporters wordt gebruikt voor wekelijkse sporters (vier keer per maand of vaker), is andere definitie dan 'Beweegrichtlijn'.

Bron: 'Zo sport Nederland' 2024 – NOC*NSF

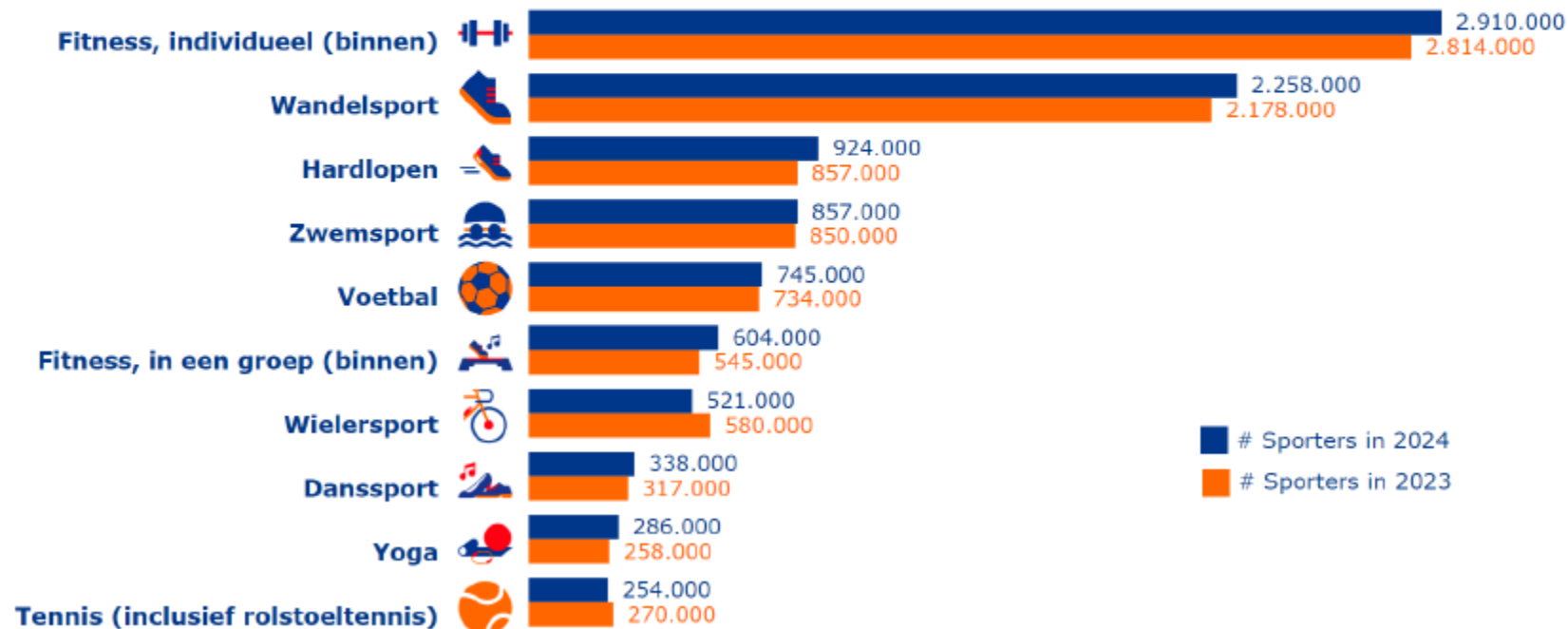

2.4.3 Sportdeelname onder jongeren (13 t/m 18 jaar) naar geslacht

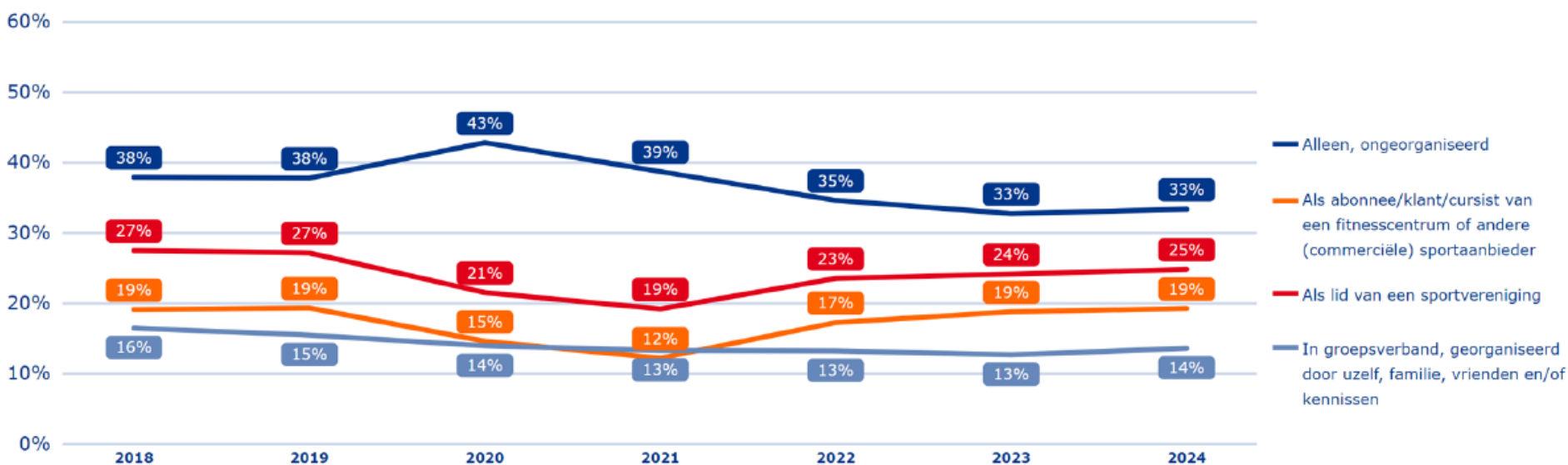
2.8 Top 10 meest beoefende sporten

2.8.1 Fitness, individueel (binnen) meest beoefende sport in 2024

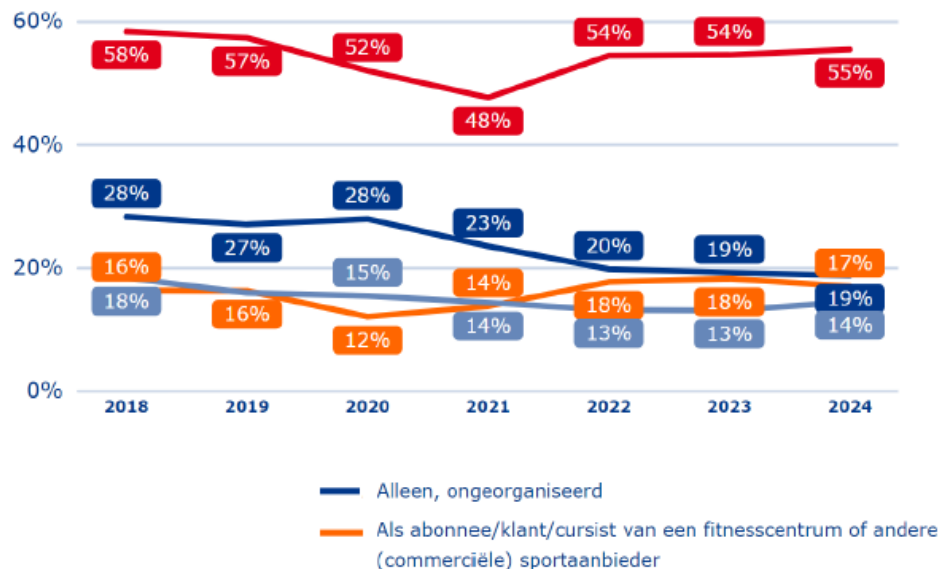
2.9 Manier van sporten

2.9.1 Manier van sporten 2018 - 2024

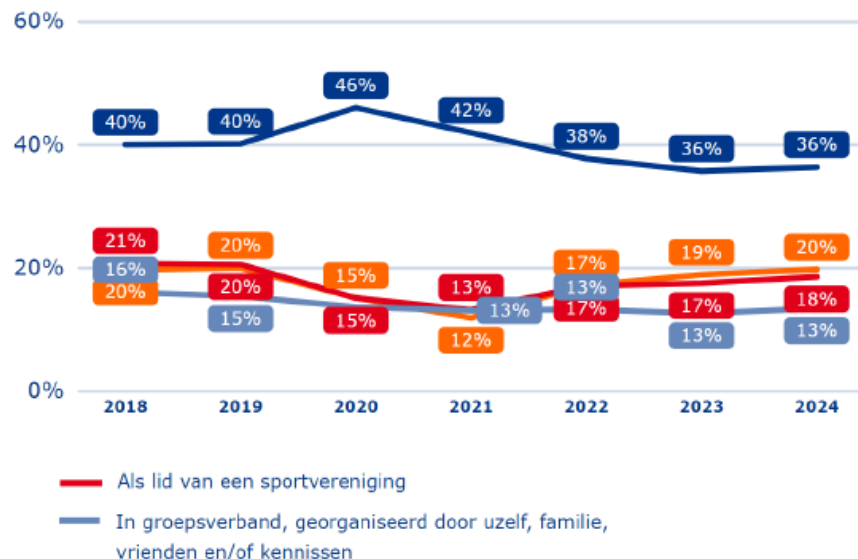

2.9.2 Manier van sporten jeugd en volwassenen

Manier van sporten bij jeugd (5 t/m 18 jaar)

Manier van sporten bij volwassenen (19 t/m 80 jaar)

Belangrijkste bevindingen | ruimtelijk

1. De straat is ontmoetingsruimte, alle weggebruikers zijn gelijkwaardig. Parken en speelplekken zijn private initiatieven.

2. Introductie van verkeersruimte om doorstroming te bevorderen en voor de veiligheid van voetganger en fietser.

3. Professionaliseringsslag sport- en speelruimte. Spelen op aangewezen plekken tbv de (verkeers) veiligheid.

4. Sport is aan het veranderen: commerciële sportaanbod groeit, er wordt meer individueel gesport en vaker in de buitenruimte.

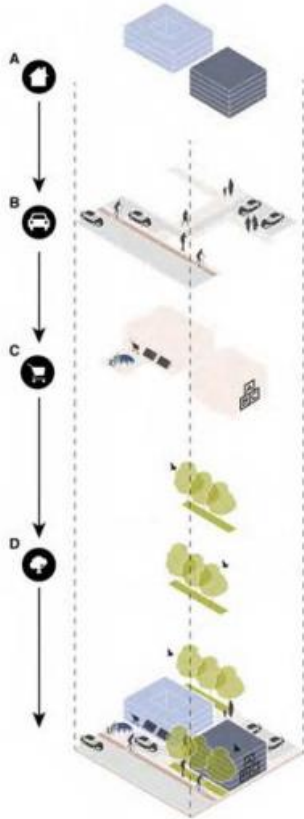

5. Ambitie voor de toekomst: gelijkwaardigheid van gebruikers en functies.

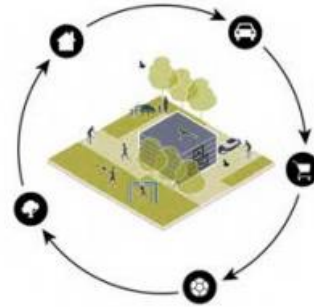

Maken van afwegingen

Van stapeling van opgaven..

..naar sport als integraal deel van
de ruimtelijke opgave

Bevolkingsprognoses

TABEL 1: BEVOLKINGSPROGNOSES GEMEENTE GRONINGEN

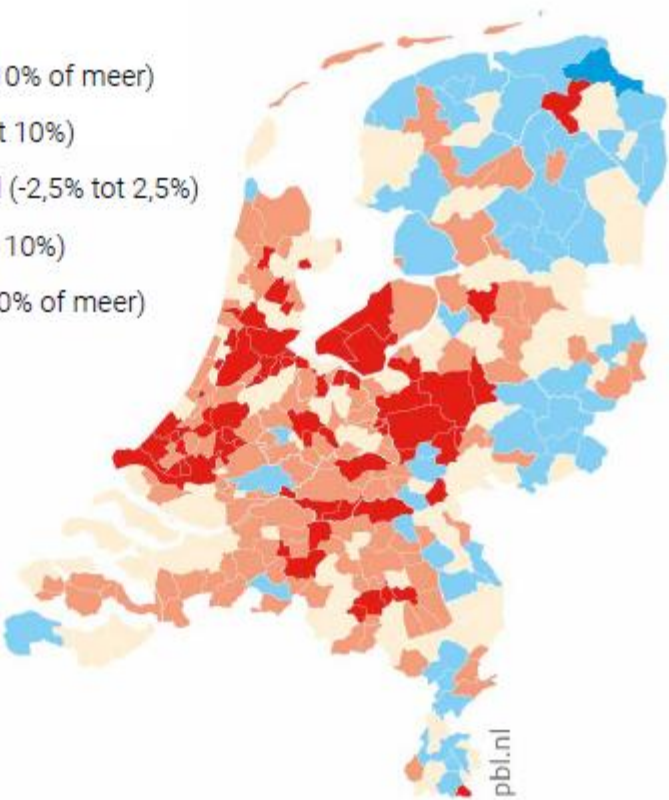
Jaartal	Aantal inwoners	Relatieve stijging t.o.v. 2022
2022	234.925	
2027	246.902	5,1%
2032	256.737	9,3%
2037	265.522	13%

2044

282.777

(20%)

- Sterke krimp (10% of meer)
- Krimp (2,5% tot 10%)
- Redelijk stabiel (-2,5% tot 2,5%)
- Groei (2,5% tot 10%)
- Sterke groei (10% of meer)

Buitensport – Behoefte

TABEL 6 – TOTALE UITBREIDINGSBEHOEFTE OOST- EN WESTZIJDE GEMEENTE + BEOOGDE REALISATIE BUITENSPOORT PER TRANCHE

Overall raming	2025-2028	2029-2032	2033-2036	2037 - 2040
Geraamde uitbreiding op basis van verwachte aantal inwoners (Ambitiedocument ^a)	22.449 m ²	26.032 m ²	24.622 m ²	- niet geraamd
Specifieke ramingen^b				
Hockey	2 velden	2 velden	1 veld	1 veld
Tennis	6 banen	2 banen	2 banen	2 banen
Padel – outdoor	3 banen	Geen extra	2 banen	1 baan
Padel – indoor	1 baan	Geen extra	1 baan	Geen extra
Voetbal – KNVB	2 velden	3 velden	4 velden	4 velden
Voetbal – praktijk ^d			6 velden	4 velden
Totaal	31.912 m²	36.256 m²	38.926 m²	38.426 m²

Verskil in richtlijnen per bond

Bond	Trainingsrichtlijnen	Wedstrijdrichtlijnen
KNHB	• Geen normen voor trainingstijden • Toenemende trend van doordeweekse competities	• Aantal speelrondes per veld: 6 op water (5 als Dames 1 en Heren 1 thuis spelen) en 7 op zand • Het startmoment van hockeywedstrijden moet liggen tussen 8.30-18.00u (zaterdag en zondag)
KNLTB	• Vijf dagen van 17.00-22.00u	• Op donderdag/vrijdag tot 22.00-22.30u • Zaterdag tot +/-18.00u
KNVB	• Vijf dagen x vier uur + woensdagmiddag twee uur	• Bruto speeltijd zaterdag is van 09:00-16:30u • Bruto speeltijd zondag is van 10:00-16:30u

Buitensport – Realisatie

Beoogde realisatie ^c					
Voetbal Engelbert		1 voetbal – 7.776 m ²	1 voetbal – 7.776 m ²		
Sportpark De Eems		2 hockey – 11.712 m ²		1 hockey – 5.856 m ²	1 hockey – 5.856 m ²
		4 tennis – 2.432 m ²			
		4 padel – 1.000 m ²			
Sportpark De Nieuwe Held			2 hockey – 11.712 m ² 2 voetbal – 15.552 m ²		
Totaal		22.920 m ²	35.040 m ²	5.856 m ²	5.856 m ²

- We realiseren voldoende hockeyvelden
- 12 tennisbanen nodig (oost + west), we realiseren er 4
- 6 outdoor padel banen nodig (oost + west), we realiseren er 4 aan de oostkant
- 2 indoor padelbanen nodig, we hebben hier nog geen ruimte voor
- 10-13 voetbalvelden nodig (oost + west), we realiseren 2 aan oostkant en 2 aan westkant. In 2040 nog behoefte aan ruimte voor 6-9 extra wedstrijdelden

Binnensport – Uitbreiding

TABEL 7 – TOTALE UITBREIDINGSFASERING BINNENSPOORT PER TRANCHE

Overall raming	2025-2028	2029-2032	2033-2036	2037 – 2040
Geraamde uitbreiding op basis van totale aantal inwoners (Ambitiedocument)	1 blaashal	1 extra sporthal 1 extra sportzaal	1 extra sporthal	- niet geraamd
Beoogde realisatie				
Blaashal(len) hockey	1 of meerdere blaashallen ^a			
Semi permanente sporthal	1 extra sporthal			
Campus Esserberg		1 extra sportzaal ^b		
Sportcentrum Kardinge		1 extra sporthal ^c		
Suikerzijde			1 extra sporthal ^d	
Koppelkansen PO-scholen		1 extra sporthal/ -zaal		
Koppelkansen VO-scholen		1 extra sporthal/ -zaal	1 extra sporthal/ -zaal	1 extra sporthal/ -zaal

a. Aangezien er ook nieuwe hockeyvelden gerealiseerd worden op de nieuwe sportparken, is het ook denkbaar dat er in de toekomst meer blaashallen nodig zijn. Dit is echter nog onzeker, maar wij houden hier in de toekomst rekening mee.

b. Sportzaal bij Campus Esserberg in 2030

c. Ook al loopt de realisatie van de extra sporthal op Kardinge via Gro Up en de nieuwbouw van Sportcentrum Kardinge, gezien de extra gemeentelijke capaciteit geven wij deze sporthal hier wel weer. De nieuwbouw van Sportcentrum Kardinge wordt gereed verwacht in 2032.

Binnensport – Verbetering, vervanging en verduurzaming

TABEL 8 – BEOOGDE FASERING VERVANGING, VERBETERING EN VERDUURZAMING BINNENSPOORT- EN BUITENSPOORT- VASTGOED

Beoogde realisatie	2025-2028	2029-2032	2033-2036	2037 – 2040
Sporthal vervanging (nieuwbouw) ^a		3 sporthallen	1 sporthal	
Sporthal functioneel verbeteren	1 sporthal		2 sporthallen	
Sporthal verduurzamen				1 sporthal
Sportzaal vervangen	1 sportzaal			
Gymzaal vervanging (nieuwbouw) ^a	1 gymzaal	4 gymzalen	6 gymzalen	3 gymzalen
Gymzaal verduurzaming en functioneel verbeteren	2 gymzalen	3 gymzalen	3 gymzalen	4 gymzalen
Buitensportgebouwen vervangen of verduurzamen en/of functioneel verbeteren	7 gebouwen	6 gebouwen	3 gebouwen	1 gebouw

a. Dit betreft vervanging van bestaande voorzieningen. Dit is dus geen uitbreiding van het areaal.

Beweegvoorzieningen in de openbare ruimte

Uitbreiding

- Inzetten op 1000m² kleine wijkvoorzieningen per 1000 huishoudens.
- Inzetten op unieke toevoegingen en spreiding over de stadsdelen/gebieden.
- Pumptracks en openbare padelbanen en andere trends en ontwikkelingen.
- Monitoring: wat is het daadwerkelijke gebruik en wat vinden gebruikers van sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte.

TABEL 3 – SPORT- EN BEWEEGVOORZIENINGEN IN OPENBARE RUIMTE PER STADSDEEL

Stadsdeel	Huishoudens ^a	Totale aantal vierkante meters (m ²)	Waarvan kleine wijkvoorzieningen (m ²)	Grootstedelijke voorzieningen (m ²)
Oost	17412	59.633	15.012	44.621
Zuid	35.776	14.312	10.007	4.305
West	28.115	20.373	16.417	3.956
Oude wijken	32.649	6.741	5.063	1.678
Centrum	19.921	1.414	1.038	376
Haren	10.106	2.791	461	2.330
Ten Boer	3.226	3.775	1.275	2.500
Totaal	147.205	109.039	49.273	59.766

a. huishoudens volgens buurtmonitor (peildatum 2024)

Sportraad: geluid van spelende kinderen niet meer als overlast zien

7 mei 2025, 12:00 uur

Door: AT5 · Foto: AT5 / Luuk Koenen

Als het aan de Sportraad (een onafhankelijk adviesorgaan voor de gemeente) ligt, is het geluid van spelende kinderen geen overlast meer. De Sportraad hoopt zo te voorkomen dat officiële speelplekken in de buurt van nieuwe woningen worden weggehaald.

In een vandaag verschenen advies staat dat speelplekken in Amsterdam regelmatig aangepast worden wegens klachten over geluidsoverlast. De Sportraad vreest dat het door de komst van nieuwe woningen nog vaker zal gebeuren, terwijl de speelplekken juist 'cruciaal' voor de stad zouden zijn.

”Dit voorkomt onnodige beperkingen of sluitingen van speelplekken naar aanleiding van enkele klachten”

Sportraad

Volgens de Sportraad is het voor de gemeente mogelijk om de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) aan te passen. "Door expliciet in de APV op te nemen dat geluid afkomstig van spelende kinderen op specifieke tijdstippen en op daarvoor bestemde speelplekken niet als overlast kan worden aangemerkt, ontstaat er een duidelijke richtlijn

Advies Sportraad Amsterdam

AANBEVELINGEN:

Maak de norm van één speelplek per 300 woningen en één speelveld per 1000 woningen bindend. Deze norm dient verplicht te worden opgenomen in bestemmingsplannen.

Ken speelplekken een (juridisch) beschermde status toe, zodat deze niet opgeofferd kunnen worden aan andere stedelijke functies.

Neem expliciet in de Algemene Plaatselijke Verordening op dat geluid van spelende kinderen op officiële speelplekken niet als overlast mag worden beschouwd.

Zorg dat kinderen en jongeren structureel worden betrokken bij de ontwikkeling van speelplekken en speelstraten.

Sport, speel en beweging in de openbare ruimte

Urban Sports – Uitbreiding

Urban Sports Hub

- Trekpleister voor de gemeente en de regio.
- Ruimte voor verschillende Urban Sports, cultuur, evenementen en ondernemerschap.

Stedelijk skatepark fase 2

- Als 'kloppend hart'. Uitvoering begin 2026.

Plaza skaten

- Losse elementen op een plein op aansprekende locatie.

Skaten openbare ruimte

- Waar mogelijk rekening mee houden binnen projecten.

Tweede volwaardige freerunning park realiseren

- Piekbelasting Vrydemalaan is hoog.

Initiatiefnemer Bram Roenhorst bij skatepark Stadspark

Urban Sports – Vervanging & verbetering

Vervanging verouderde skateparken

- Kwalitatief hoogwaardige wijkvoorzieningen.

Vervanging freerunning park Vrydemalaan

- Onderdeel van nieuwe gebiedsontwikkeling Ebbingekwartier.

Indoor freerunning hal TheSpot

An aerial photograph of a newly designed urban park. In the foreground, a large, modern skatepark with dark grey ramps and light brown flat areas is the central focus. Several people are seen skateboarding and walking around. To the right, a basketball court is visible. The park is surrounded by mature trees and a large, historic building with multiple towers and gables in the background. A tall, modern street lamp stands on the right side of the skatepark. The overall atmosphere is bright and sunny.

Opening skatepark en basketbalveld op het Museumplein

24 mei 2025, 14.00 - 19.00 uur

Zwemmen en ijs

Uitbreiding (Kardinge)

- Uitbreiding voor zwemcapaciteit (minimaal 4 extra banen 25-meterbad)
- Uitbreiding van de ijscapaciteit (een extra 3060 ijsvloer)

Verbetering, vervanging en verduurzaming

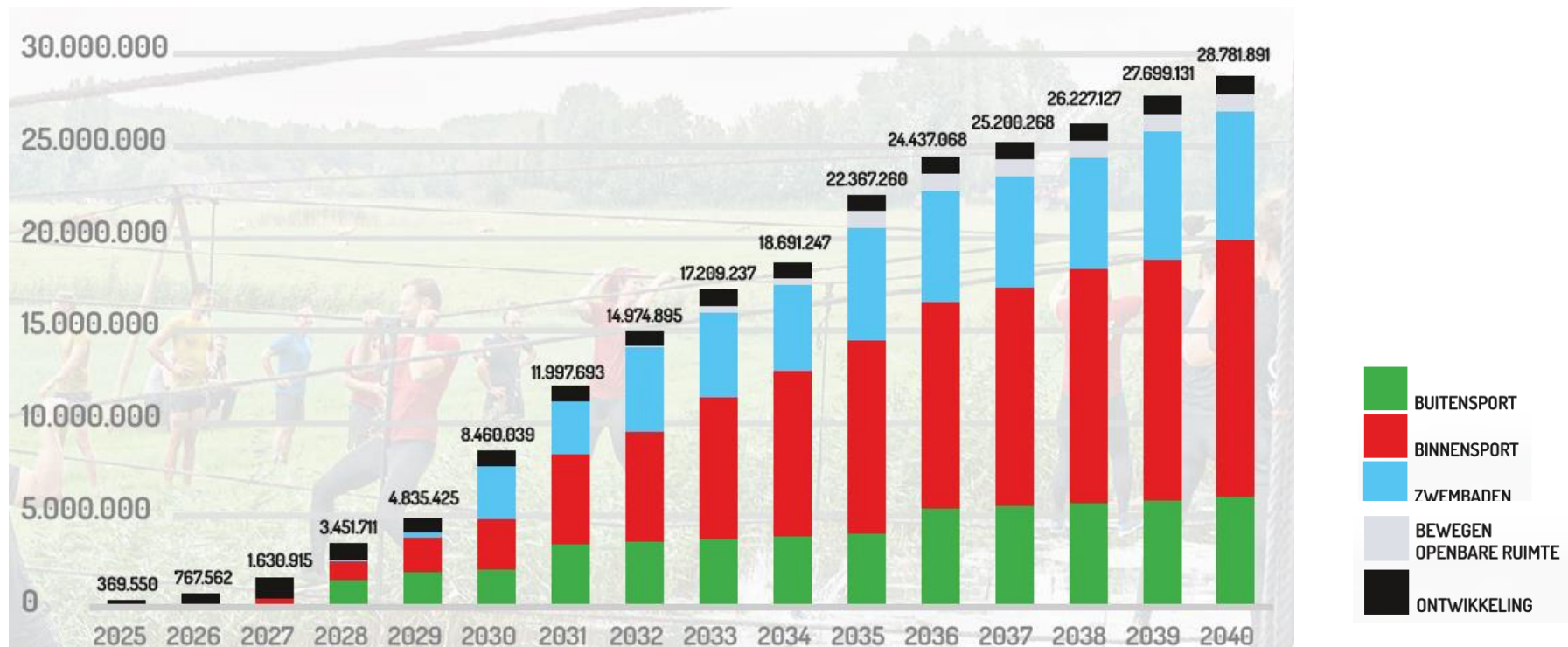
- De Blinkerd: onderhoud en verduurzaming in 2025-2028
- Scharlakenhof: verkenning voor nieuwbouw wordt opgestart, realisatie in 2029
- De Parrel, het Helperzwembad en de Papiermolen vanaf 2029

Financiering - Investerings

Financiering - Exploitatie

FIGUUR 2 - TOTALE EXTRA EXPLOITATIELASTEN PER JAAR, PER TYPE SPORTVOORZIENING. DE CIJFERS ZIJN CUMULATIEF

Bepalende factoren

Vervangende capaciteit binnensport

Koppelkansen

Netcongestie

Personele inzet (projectmanagers)

Doorlooptijd projecten (volgordelijkheid)

Vergunningen en procedures

Veranderende wet- en regelgeving (Europees / Landelijk)

Ten slotte

De gezondheid van onze inwoners wordt er niet beter op. We zien niet alleen landelijk, maar ook bij kinderen en jongeren in onze gemeente de trend dat de motorische vaardigheid achteruit holt.

Een unieke uitvoeringsagenda waarin we **integraal** en in samenhang naar alle opgaven kijken en hier een fasering op toepassen die een heldere **langjarige** route vormt waarlangs we een enorme impuls gaan geven aan onze sport- en beweegvoorzieningen voor de komende 15 jaren (en later).

Het is kraakhelder dat we voor een forse opgave staan in de (door)ontwikkeling van onze sportvoorzieningen.

